

ЧЫТАЙМА
НОВЫ ЗАПАВЕТ
ПА-БЕЛАРУСКУ

4

У МУЗЕІ —
НІБЫТА Ў КОСМАСЕ

12

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

16
КРАСАВІКА
2024 г.
АЎТОРАК
№ 75 (30209)

ЗВЯЗДА

Рэспубліканскі суботнік — 20 красавіка

Рэспубліканскі суботнік пройдзе ў Беларусі 20 красавіка. Аднавадзіную пастанову падпісаў прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка, паведамілі ў прэс-службе ўрада.

Грашовыя сродкі, заробленыя ў дзень правядзення суботніка, у тым ліку на працоўных месцах, пойдуць: 35 працэнтаў — Гомельскаму аблвыканкаму на рэканструкцыю мемарыяльнага комплексу «Дзесяць — ахвярам вайны» ў г. п. Красны Берэг Жлобінскага раёна, 35 працэнтаў — Брэсцкаму аблвыканкаму на стварэнне рэспубліканскага цэнтра патрыятычнага выхавання моладзі на базе Кобрынскага ўмацавання Брэсцкай крэпасці, 30 працэнтаў — на рэканструкцыю і аднаўленне мемарыяльных комплексаў, месцаў баявой і воінскай славы, размешчаных у абласцях і Мінску.

Міністэрства працы і сацыяльнай абароны звярнула ўвагу ўдзельнікаў рэспубліканскага суботніка 20 красавіка на меры бяспекі падчас правядзення мерапрыемстваў. Падрабязней аб гэтым — на стар. 2.

Блізкая ўлада

«Мы павінны быць адзінымі, як маналіт»

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА падчас рабочай паездкі наведвала Глыбоцкі малочнакансервавы камбінат, азнаёмілася з дзейнасцю, эканамічнай сітуацыяй на прадпрыемстве і правяла сустрэчу з працоўным калектывам.

Фота БелТА

На адкрыты дыялог са спікерам верхняй палаты парламента сабралася амаль 300 работнікаў адкрытага акцыянернага таварыства. Традыцыйная вялікая размова з членамі калектыву аб самым важным — гэта крыніца каштоўнай інфармацыі, прапановы і ідэй, якія знойдуць сваё ўвасабленне ў заканадаўчых актах і справах на практыцы. Гэта магчымасць у будучыні прымаць правільныя рашэнні на карысць беларускага народа.

Наталля Іванаўна праінфармавала прысутных аб выніках адзінага дня галасавання, які сёлета быў праведзены ўпершыню. Яна падкрэсліла, што роля дэпутатаў мясцовых Саветаў вырастае неймаверна, таму і ўвага да электаральнай кампаніі была настолькі вялікай. Сфарміраваны 1284 Саветы дэпутатаў усіх узроўняў, выбраны 12 511 дэпутатаў, якія сёння працуюць. «Калі фарміраваўся новы склад дэпутатаў, працаваць, канешне, разумелі наказ Прэзідэнта, што дэпутаты павінны больш актыўна працаваць з людзьмі, гэта павінны быць асобы, якіх ведаюць, якія карыстаюцца ў грамадзян аўтарытэтам. І я вельмі спадзяюся, што менавіта такія людзі прыйшлі ў Саветы дэпутатаў, таму што роля парламента і роля мясцовых Саветаў значна вырастае», — падкрэсліла яна.

Сёння як ніколі свет непрадказальны, таму што адбываюцца геапалітычныя зрухі: на змену аднапалярнаму прыходзіць шматпалярны свет. Сітуацыя складаецца такім чынам, што яна няпростая. Мы разумеем, што павінны жыць, працаваць, развівацца па сваіх законах — рабіць усё, каб умацоўваць эканоміку нашай краіны і, у першую чаргу, захоўваць суверэнiтэт і незалежнасць Беларусі. Гэта самае галоўнае. «Я заўсёды ўспамінаю словы Прэзідэнта: заваяваць суверэнiтэт і незалежнасць не так складана, як утрымаць. Гэта праўда, цяпер жыццё паказвае, што гэта менавіта так», — адзначыла Наталля Качанова.

Напрыканцы размовы работнікі камбіната змаглі задаць пытанні, на якія атрымалі шырыя адказы. На заканчэнне Старшыня Савета Рэспублікі зазначыла, што мы, беларусы, павінны заставацца і быць адзінымі, як маналіт. «Трэба, каб кожны чалавек на сваім месцы рабіў тое, што абавязаны. Паверце, гэта дасць свае вынікі», — заключыла спікер.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

Падрабязней аб сустрэчы — у заўтрашнім выпуску «Мясцовага самакіравання».

З ІНАВАЦЫЙНАЙ ДАКЛАДНАСЦЮ

Фота БелТА

Цэх інавацыйнага інструмента адкрылі на Аршанскім інструментальным заводзе, які сёлета адзначае паўвекавы юбілей. На прадпрыемстве, што ўваходзіць у «МТЗ-Холдінг», ствараецца вытворчасць высокатэхналагічнага інавацыйнага

інструменту, які серыйна не вырабляецца ў Беларусі і імпартуецца ў нашу краіну. Аператар станку з лічбава-праграмным кіраваннем Яна Войтава (на фота) — адна з тых спецыялістаў, што будуць працаваць у новым цэху.

Нашы людзі

МАЙСТРЫ ПЛУГОЎ

У Віцебскай вобласці аднавілі конкурс на найлепшага арагата

Сёлета на Шумліншчыне ўдзел у сельскагаспадарчым спаборніцтве ўзялі дзевяць вопытных механізатараў. Падтрымала аграрыяў раёна Віцебская абласная прафсаюзная арганізацыя работнікаў аграпрамысловага комплексу.

Падчас вясенніх палявых работ і асабліва ў Год якасці такі конкурс прафесійнага майстэрства прыйшоўся дарэчы. Нягледзячы на тое што абы хто за стэрно трактару не садзіцца, вызначэнне самага лепшага з найлепшых дае дадатковы стымул працаўнікам для яшчэ большых вытворчых дасягненняў.

На першым этапе ўдзельнікі адказалі на дваццаць тэарэтычных пытанняў: па аснове земляробства, раслінаводства, тэхналогіі і арганізацыі механізаваных работ; па ахове працы; па правілах дарожнага руху (па білетах Дзяржтэхнагляду). Затым механізатары спаборнічалі ў полі. Журы ацэньвала раўнамернасць узвораў на глыбін, прамаліннасць праходу, грабнічасць паверхні, захаванне кантрольных ліній і развартотаў.

СТАР 3

Навуковы падыход

АНТАРКТЫКА, ДАЛЁКАЯ І БЛІЗКАЯ

Які інтарэс у Беларусі каля Паўднёвага полюса

Беларусь і Антарктыка... Паміж імі — тысячы кіламетраў. Яны размешчаны на розных паўшар'ях Зямлі. Калі ў нас зіма, там лета. Праўда, не падобнае на наша: слупок тэрмометра рэдка перавышае 0 °С, і гэта толькі на ўзбярэжжы. А паблізу полюса холаду тэмпература ў цёплым сезон падмаецца да -30 °С. Узімку, калі надыходзіць час снежных бур, маразы бываюць да -85 °С. Што ў нас агульнага і чаму айчынным навукоўцы імкнучца трапіць на шосты кантынент, расказаў вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута эксперыментальнай батанікі імя В. Ф. Купрэвіча Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі кандыдат біялагічных навук Віталій ЛУКІН.

СТАР 2

ШТО Ё ШЫЦЕ РОБІЦЦА

У Венесуэле аднавіліся перагаворы калумбіскага ўрада з паўстанцамі

Чарговы раўнд перагавораў аб міры паміж прадстаўнікамі ўрада Калумбіі і леварадыкальнай паўстанцкай групай «Армія нацыянальнага вызвалення» (АНВ) праходзіць у Венесуэле. Аб гэтым заявіла калумбіска дэлегацыя на сваёй старонцы ў сацсетцы, паведаміла ТАСС. Чарговы раўнд перагавораў прадоўжыцца да 22 красавіка. Перагаворны працэс з АНВ, якая была заснавана ў 1964-м, працягваецца амаль дзесяць гадоў. У Гаване сёлета ў лютым бакі дамовіліся прадоўжыць рэжым спынення агню да жніўня. «Армія нацыянальнага вызвалення» з'яўляецца найбуйнейшай паўстанцкай узброенай групай, якая налічвае некалькі тысяч баяцоў. У 2016-м урад Калумбіі заключыў пагадненне аб міры з групай «Рэвалюцыйная ўзброеная сіла Калумбіі». Гэты дагавор практычна паклаў канец унутранаму ўзброенаму канфлікту, які доўжыўся больш чым 50 гадоў і забраў жыцці звыш 250 тысяч чалавек.

У Судане за год канфлікту загінула больш як 13 тысяч чалавек

Звыш 13 тысяч чалавек загінула, больш чым 30 тысяч пацярпела за год узброенага канфлікту ў Судане, заявіў РІА «Новості» міністр аховы здароўя краіны Хейсам Мухамед Ібрагім. Ён ахарактарызаваў тое, што адбываецца, як найбуйнейшую катастрофу ў гісторыі Судана. У сталіч-

най правінцыі Хартум больш як 70 працэнтаў бальніц і медыцынскіх устаноў выйшлі са строку з-за абстрэлаў з боку Сіл хуткага рэагавання (СБР, ваенізаваны фарміраванні). З 15 красавіка мінулага года ў Судане ідуць разлітаваныя баі паміж СБР і рэгулярным войскам. Бакі абменьваюцца супярэчлівымі заявамі наконт поспехаў у баявых дзеяннях і кантролі над аб'ектамі, разгарнуўшы маштабную інфармацыйную вайну ў СМІ і сацсетках. Міжнародны камітэт Чырвонага Крыжа заявіў, што баі, якія працягваюцца некалькі месяцаў, могуць прывесці да ўспышак хвароб і фатальнага калапсу сістэмы аховы здароўя. Паводле даных ААН, больш чым 8,2 мільёна чалавек у Судане пакінулі свае дамы з-за баявых дзеянняў, з іх каля 1,7 мільёна збеглі ў суседнія краіны.

У ЗША чакаецца нашэсце трыльёнаў цыкад

Нашэсце мільярдаў ці нават трыльёнаў цыкад чакаецца ў ЗША ўпершыню з пачатку XIX стагоддзя. Аб гэтым паведаміў тэлеканал Fox News. У матэрыяле падкрэсліваецца, што сёлета ў ЗША чакаецца нашэсце цыкад «Пакаленні XIX» і «Пакаленні XIII». Па традыцыі, закладзенай яшчэ ў XIX стагоддзі, нумарацыя даецца ім рымскімі лічбамі. Паводле інфармацыі тэлеканала, наступны такі феномен можа адбыцца ўжо ў 2244 годзе. У адрозненне ад саранчы цыкады практычна не наносіць шкоды сельскай гаспадарцы і не уяўляюць небяспекі для чалавека. Наадварот, яны з'яўляюцца крыніцай ежы для птушак і грызуноў, а таксама паляпшаюць фільтраванне вады ў глебу. Аднак, паводле інфармацыі навукоўцаў, цыкады могуць быць небяспечныя для маладых дрэў.

КОРАТКА

- У Беларусі ў 106 раёнах дзейнічаюць абмежаваны наведванне жывані.
- Раннія яравыя культуры ў нашай краіне пасеялі на 82 працэнтах плошчаў.
- Сярэдняя стаўка па новых тэрміновых рублёвых дэпазітах фізічных асоб у сакавіку склала 9,66 % гадавы.
- З 1 студзеня 2024 года бязвізавым парадкам уезд у краіну атрымаюць 66 165 замежнікаў з Еўрасаюза: 33 160 грамадзян Літвы, 15 668 грамадзян і 4077 неграмадзян Латвіі, а таксама 13 260 замежнікаў з польскімі пашпартамі.
- Батанічны сад 19—21 красавіка запрашае ў закрыты калекцыйны фонд квітнёчых пеларгоні.

Напярэдадні

СЕЗОННЫЯ ПЛЯЖЫ ПАВІННЫ АТРЫМАЦЬ ПАШПАРТЫ ГАТОЎНАСЦІ

Сёлета да пачатку купальнага сезона адкрываецца 459 пляжаў. Пра гэта расказала вядучы спецыяліст РДГА АСВОД Кацярына МІХАЛЁВА. Цяпер ідзе падрыхтоўка да атрымання пашпартаў гатоўнасці на гэтых аб'ектах. «На жаль, 133 пляжы з гэтага ліку пакуль не маюць паштарт АСВОД, але работа ў гэтым кірунку таксама вядзецца. У Мінскай вобласці ўжо адкрылася 16 новых пляжоў, усяго іх тут будзе працаваць 42», — паведаміла Кацярына Міхалёва.

Адным з найважнейшых мерапрыемстваў перад атрыманнем пашпартаў гатоўнасці на пляж з'яўляецца абследаванне вадаёма. Па словах спецыяліста, пры яго правядзенні ўлічваецца не толькі глыбіня, але і характарыстыкі спуску (не павінна быць ям або рэзкага перападу ўзроўняў адрозна каля берагавой лініі). Правяраецца якасць грунту, засмечанасць дна староннімі прадметамі, у тым ліку рачыннымі раслінамі, і многае іншае. Больш за ўсё вадаёмаў, на якіх купанне забаронена, знаходзіцца ў Гомельскай і Брэсцкай абласцях.

СТАР 3

